

Regionkontoret, RF- och RS-sekretariat
Fredrik Alm
Epost: fredrik.alm@regionvastmanland.se
Telefon: +4621176401

TJÄNSTESKRIVELSE RAPPORT OM ALTERNATIVA SAMVERKANSFORMER FÖR INKÖPSVERKSAMHET

Förslag till beslut

1. Rapporten godkänns och uppdraget att redovisa alternativa samverkansformer avslutas.

Ärendet i korthet

Regionstyrelsen beslutade 2025-05-06 §103 att uppdra åt regiondirektören att tillsammans med Region Sörmland redovisa alternativa samverkansformer inför den kommande mandatperioden samt lämna rekommendation till fortsatt samverkansform för inköpsverksamheten.

Rekommendationen är att gå vidare med att förbereda för en upplösning av den gemensamma inköpsnämnden och från den 2027-01-01 i stället samverka genom avtalssamverkan enligt kommunallagen. Översyn av nämndsorganisationen hanteras, i enlighet med fullmäktiges arbetsordning, av förtroendemannakommittén inför kommande mandatperiod.

Detaljerad beskrivning av ärendet

Regionstyrelsen beslutade 2025-05-06 §103 att uppdra åt regiondirektören att tillsammans med Region Sörmland redovisa alternativa samverkansformer inför den kommande mandatperioden samt lämna rekommendation till fortsatt samverkansform. Motsvarande beslut har fattats av Region Sörmlands regionstyrelse.

Sedan 2019-01-01 bedrivs inköpsverksamheten genom inköpsnämnden och regleras i nämndens reglemente och samverkansavtal. Region Sörmland är värdregion för inköpsnämnden och den gemensamma nämnden ingår i regionens organisation. Inför mandatperioden 2027-2030 har alternativa samverkansformer utretts för att förbättra styrning och ledning samt minska administration.

Behov av ett omtag gällande samverkansform för inköpsverksamheten grundar sig i att nämndens uppdrag idag upplevs som otydligt med få beslutsärenden, svag koppling till strategisk inköpsverksamhet och bristande styrning från respektive regions regionstyrelse. Detta har lett till korta möten och en känsla av icke värdeskapande administration kopplad till nämnden. Kritik kring ledning och styrning av inköpsnämnden har också framkommit i samband med revision.

Rapporten redogör för alternativa samverkansformer för regioner som vill samverka med varandra. Jämförelser fokuserar på gemensam nämnd och avtalssamverkan enligt kommunallagen och redogörs för inom följande områden:

- Styrning och ledning
- Ekonomi
- Personal

- Tillsyn och uppföljning
- Samordnade upphandlingar

Övriga samverkansformer (kommunalförbund och delägt bolag) bedöms alltför administrativt krävande och vid bildandet av DU-nämnden som senare ombildades till inköpsnämnden tillät kommunallagen inte avtalssamverkan som alternativ (varför detta då inte övervägdes).

Utifrån erfarenheterna från den gemensamma inköpsnämnden bedöms avtalssamverkan som den lämpligaste samverkansform inför mandatperioden 2027-2030. Det skulle kunna fungera som ett omtag gällande ledningen och styrning av den gemensamma inköpsverksamheten och minska icke värdeskapande administration kopplad till nämnden.

Rekommendationen är att gå vidare med att förbereda för en upplösning av den gemensamma inköpsnämnden och från den 2027-01-01 i stället samverka genom avtalssamverkan enligt kommunallagen. I det arbetet ingår att ta fram förslag på samverkansavtal, förslag på hur inflytande ska säkras för bägge regioner samt genomföra en fördjupad ekonomisk analys i syfte att föreslå fördelningsnyckel för kostnadsfördelning mellan regionerna.

Det finns kostnader direkt kopplade till den gemensamma inköpsnämnden vilka helt eller delvis faller bort vid val av avtalssamverkan som samverkansform. Kostnaden för arvoden uppgår till omkring 120 000 kronor per år eller 480 000 kronor per mandatperiod. Därutöver finns samordningsfördelar kopplat till nedlagd arbetstid för nämndsekreterare och ansvariga tjänstemän som föredrar och skriver fram ärenden till nämnden.

Kostnadsfördelningen för inköpsverksamheten mellan regionerna i nuvarande samverkan sker utifrån att kostnaderna ska täckas till hälften av vardera region med vissa undantag. Över de senaste åren har kostnadsfördelningen varit cirka 52 procent för Sörmland och 48 procent för Västmanland. Vid en avtalssamverkan skulle kostnadsfördelning för själva inköpsverksamheten, på motsvarande sätt som idag, regleras genom avtal.

Beslutet skickas till

Regiondirektör Region Västmanland

Regiondirektör Region Sörmland

Regionstabsdirektör Region Västmanland

Inköpschef Region Sörmland